

Azərbaycan Respublikası
Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi

F.Köçərli adına Respublika
Uşaq Kitabxanası

Sözləri nəğməyə çevrilən şair

Nüsrət Kəsəmənli

Nüsrət Kəsəmənlinin 70 illik yubileyi münasibətilə mərkəzi kitabxanaların uşaq şöbələri, MKS-nin şəhər, qəsəbə, kənd kitabxana filialları üçün hazırlanmış metodik vəsait

Bakı-2016

Tərtibçi:

Aynurə Əliyeva

Sevil Əhmədova

Redaktor:

Səməd Məlikzadə

**İxtisas redaktoru və
buraxılışa məsul:**

Şəhla Qəmbərova
Əməkdar mədəniyyət işçisi

Sözləri nəğməyə çevrilən şair - Nüsrət Kəsəmənli: metodik vəsait/ tərt.ed.: A.Əliyeva, S.Əhmədova; ix.red. və bur. Məsul Ş.Qəmbərova; F. Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanası.- Bakı, 2016.- 26 s.

©F. Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanası, 2016.

Tərtibçi

Ədəbiyyatımızda məhəbbət mövzusunda yazmayan şair təsəvvür eləmək çətindir. "Eşqdir mehrabı uca göylərin, Eşqsiz,

ey dünya, nədir dəyərin" deyən Nizamidən, "Eşqdir hər nə var aləmdə, Elm bir qeylü-qal imiş ancaq" nəticəsinə gələn Füzulidən, "Gecə-gündüz mən didarə aşiqəm" söyləyən Vaqifdən sonrakı Azərbaycan şairləri də sonsuz bir ehtirasla

məhəbbətdən yazmağı davam etdiriblər. Lakin əvvəlki dövrlərdən fərqli olaraq, hazırda hansısa böyük sənətkarı "məhəbbət şairi" adlandırmaq o qədər də asan deyil... Nüsrət Kəsəmənli haqqında isə cəsarətlə demək olar ki, o, Azərbaycanın ən böyük məhəbbət şairlərindən biridir. Sənətkar üçün bundan böyük xoşbəxtlik təsəvvür eləmək çətindir ki, hələ sağlığında səni duysunlar, yaratdığı obrazlar həyatda kimlərinsə təqlid obyektinə çevrilsin. Və şair üçün bu da böyük bir uğurdur ki, sənin şeirlərinin ideya-estetik təsiri ilə dövrün onlarla gözəl məhəbbət nəğməsi yaransın...

“Ömürdən bir gün də keçdi, beləcə”

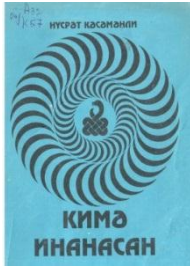
Nüsrət Yusif oğlu (Əyyubov) Kəsəmənli 1946-cı il dekabr ayının 29-da Qazax rayonunun Kalininkənd kəndində anadan olub. Kirovka kənd orta məktəbini bitirdikdən sonra əvvəlcə Mədəniyyət və İncəsənət Universitetinin rejissorluq, sonra isə Azərbaycan Dövlət Universitetinin (indiki Bakı Dövlət Universiteti) jurnalistika fakültəsində təhsil alıb. Universitetin ikinci kursunda ikən “Bakı” və “Baku” axşam qəzetlərində çalışmağa başlayıb. Nüsrətin istedadlı gənc olduğunu ilk dəfə duyan müəllimi, mətbuatımızın ağsaqqallarından biri sayılan Nəsir İmanquliyev olub. Nəsir müəllim Nüsrət Kəsəmənli baş redaktoru olduğu qəzetdə işə götürüb və onun ədəbi yaradıcılığına şərait yaradıb. Şairin ömür-gün yoldaşı Rəhilə Kəsəmənli söyləyir: “Nüsrət həqiqətən qeyri-adi xarakterə malik, sözlə nəfəs alan, sözlə təskinlik tapan bir insan idi”.

N.Kəsəmənli müxtəlif illərdə Azərbaycan Yazıçılar İttifaqında və “Azərbaycanfilm” kinostudiyasında çalışıb. Ömrünün son illərində isə “Yazıçı” Mədəni və İqtisadi Əlaqələr Şirkətinin prezidenti vəzifəsində işləyib.

Bədii yaradıcılığa ötən əsrin 60-cı illərində başlayan şairin ilk kitabı - “Sevirsənsə” 1971-ci ildə “Gənclik” nəşriyyatı tərəfindən oxuculara təqdim edilib. Sonralar “Gözlərimin qarası”, “Özümə bənzədiyim günlər”, “Gümüş yuxular”, “Təklidə danışaq” kitabları işıq üzü görüb. Onun şeirlərinə 150-dən artıq mahnı bəstələnib. Nüsrət Kəsəmənli bir neçə bədii və sənədli filmin ssenari müəllifidir. Şair bədii istedadı ilə yanaşı, ədəbi aləmdə içtimai fəallığı ilə də seçilirdi. O, dəfələrlə ölkəmizdən kənarında müxtəlif konfrans, müşavirə və s. ədəbi tədbirlərlə Azərbaycanı təmsil edib. Şeirləri bir çox

xarici dilə tərcümə olunub. Onun “Gümüş yuxular” kitabı sovet dövründə Respublika Komsomolu Mükafatına layiq görülüb. O, bir neçə festivalın, poeziya müsabiqəsinin qalibi olub. Müdafiə Nazirliyinin, Milli Yaradıcılıq Akademiyasının mükafatlarını alıb. Onu qarşıda hələ çox yaradıcılıq uğurları gözləyirdi. Amma...

Nüsrət Kəsəmənlinin 70 illik yubileyi münasibətilə kitabxanada bir neçə tədbir; kitab müzakirəsi, oxucu konfransı, rəsm və şeir müsabiqəsi, ədəbi-bədii gecə keçirilə bilər. Şairi sevdirmək, yaradıcılığını gənc nəslə və oxuculara tanımaq məqsədilə kitabxanada kitab sərgisinin keçirilməsi məqsədə uyğundur. Sərgiyə müxtəlif adlar verilə bilər: “Sevən şair, sevilən şair”, “Gülünü, çiçəyini sevdim, Vətən”, “Qələmindən məhəbbət süzülən şair - Nüsrət Kəsəmənli”, “Ömür kitabında vərəqlər ağdı”, “Kölgəmi şəkillər aparacaqdı”, “Yayın bürküsü, payızın bölgüsü, qışın dadı, yazın dadı çağım”, “Qapamayın gözlərimi, amandır”, “Mənsiz qalacaqdır bu dünya bir gün”, “Dəli bir ağlamaq keçir könlümdən”, “Mənim bu şəhərdə kimim var, axı”, “Böyü bu torpaqla, bu yurdla öyün”, “Ayrılığın ağır yükü”. Sərgidə şairin kitabları və müxtəlif illərdə çəkilmiş foto şəkillərindən ibarət stend öz yerini almalıdır. Ayrı-ayrı söz və sənət adamlarının Nüsrət Kəsəmənli haqqında yazdığı müxtəlif səpgili yazılar, görkəmli insanların şairin poeziyası barədə fikirləri, şeir parçaları da sərgidə tamaşaçılara çatdırılır.

Görkəmli şəxsiyyətlərin şair haqqında söylədikləri fikirlər:

Nüsrət Kəsəmənlinin ehtiraslı olduğu qədər də fədakar, emosional, dəlicəsinə olduğu qədər də səmimi, təvazökar məhəbbəti (ümumən yaradıcılığı) Azərbaycan xalqının mənəvi sərvətidir.

Nizami Cəfərov,
Professor

Nüsrət bu gün aramızda yoxdur və onun vaxtsız itkisi daim qəlbimizi incidəcək, ədəbiyyatımızda yeri həmişə örünəcəkdir.

Anar,
Xalq yazıçı

O, mahnı mətnlərinin mahir yazıçısı kimi bizim sıralarımızda ləyaqətlə dururdu.

Nəriman Həsənzadə,
Xalq şairi

Nüsrət Kəsəmənli sevənlərin şairi idi. O, min illərin ədəbi məhəbbət mövzusunda bir canlılıq gətirdi.

Vaqif Yusifli,
Filologiya elmlər doktoru

Dostumuzun özü kimi yaradıcılığı da işıqlıdır. Nə qədər ki, Azərbaycan var, Nüsrətin də kədər qarışıq işıqlı təbəssümü dünyadadır.

Sabir Rüstəmxanlı,
Xalq şairi

Nüsrət Kəsəmənli müqəddəs oğul ömrü yaşadı. Çünki onun şairlik qisməti, uğuru da göydən ismarlanmışdı.

Səyavuş Sərxanlı,
Şair

Mahnı melodiyaları Nüsrət Kəsəmənlinin şeirlərinin birbaşa öz ruhundan doğulurdu.

Cabbar Musayev,
Bəstəkar

Nüsrət Kəsəmənlinin yubileyi ilə əlaqədar kitabxanalarda keçirilə biləcək maraqlı tədbirlərdən biri də “*Biri vardı, biri yox*” adlı **şeir müsabiqəsi**dir. Kitabxanaçı öncə şairin şeir kitablarını məktəblilərə təqdim edir. Məktəblilər müəyyən etdikləri şeiri əzbərləyərək təyin edilmiş tarixdə kitabxanaya

gəlirlər. Kitabxanaçı hər kəsi salamladıqdan sonra, Nüsrət Kəsəmənlinin həyat və yaradıcılığından söhbət açır.

Kitabxanaçı: - Nüsrət Kəsəmənli poeziyaya çox gənc yaşlarında böyük yaradıcılıq enerjisi və heyrətedici bir səmimiyyətlə gəldi. Əlbəttə, gənclikdə insanın istər həyatda, istərsə də sənətdə səmimi, ürəyiaçıq olması o qədər də böyük qəhrəmanlıq deyil. Amma Nüsrət Kəsəmənlinin insan və sənətkar olaraq qəhrəmanlığı onda oldu ki, gənclik səmimiyyətini ömrünün sonuna qədər qoruya bildi. Dünyaya şair kimi gəldi, şair kimi getdi.

Bundan sonra birinci iştirakçı “Yarı məndə, yarı səndə” adlı şeiri qiraətli bir şəkildə deməyə başlayır:

- İkimizdə bir ürək var,
Yarı məndə, yarı səndə.
Sevgi adlı bir ağacıq,
Budaq məndə, narı səndə.

Çiçək ətri gül üzündə,
Min mənə var hər sözündə.
Bir buluduq göy üzündə
Yağış məndə, dolu səndə.

Bir ovçuyam günüm ovda
Qaçhaqaçda, qovhaqovda,
Eşqimiz bir şirin sevda
Pətək səndə, balı məndə...

İkinci iştirakçı “Qayıtma” adlı şeiri söyləyir:

- İndi ki, gedirsən son bahar kimi,
Qayıtma geriyə durnalar kimi,

Yaşa zirvələrdə, yaşa qar kimi,
Çevrilib yağışa, selə qayıtma.

İllərim nahaqdan ötdü səninlə,
Demirəm ömür-gün bitdi səninlə,
Getdin, nəğmələrim getdi səninlə,
İndi qəmli ötən telə qayıtma.

Sən gəldin ömrümə duman, çən kimi,
Yaşarsan saçıma düşən dən kimi.
Barı bundan belə yaşa mən kimi
Qoxlayıb atdığın gülə qayıtma.

Üçüncü iştirakçı “Bir nağıl gecəsi” adlı şeiri deyir:

- Bir sevinc fişəngi atılar göyə,
Göylər də nurlanar obalar kimi.
Yığıb ulduzları bulud heybəyə
Gələr şaxta baba babalar kimi...

Təqvimdə son yarpaq payıza düşər,
Dönər köhnə ilin son nidasına.
Bu gecə bir yaş da böyüyər bəşər,
Düşər əsrlərin daş yaddaşına.

Nəğməylə birləşər göyərçin əllər,
Şəfəq yağışında çimər baxışlar.
Əllər, yaylıq əllər, bir əlçim əllər
Saçlara gül-çiçək sığal baxışlar...

Dördüncü iştirakçı “Yaxşı ki...” adlı şeiri deməyə başlayır:

- Ayrı yaşayırlar anamla atam,
Bir təzad ömr edib bu kainatda.
Onlara həm doğma, həm də ki, yadam,
Göz açıb nənəmi gördüm həyatda.

Beşiyim başında layla yananda
Bayatı hicranın dilində qaldı.
Ürəyim bir ata-ana yanında,
Əllərim nənəmin əlində qaldı.

Böyüdüm illəri mən çata-çata,
Sevinc bir yanadır, qəm bir yanadır.
Anamın sahibi bir ögey ata.
Atamın sahibi ögey anadır...

Sonda münsiflər heyəti qiraəti ilə fərqlənən iştirakçıları mükafatlandırır.

Nüsrət Kəsəmənlinin yubileyi ilə bağlı kitabxanada keçirilməli tədbirlərdən biri də **“Bibliografik icmal”**dır. Kitabxanaçı bibliografik icmal keçirərkən oxuculara ədibin kitabları haqqında məlumat verir.

Kitabxanaçı: - Nüsrət Kəsəmənlinin şeirləri o qədər isti, hərarətli, lirik qəhrəmanı o qədər özünəməxsus, hətta özüdür ki, heç bir tənqidçi-ədəbiyyatşünas həmin şeirlərə müdaxilə etmək, Nüsrət Kəsəmənli yaradıcılığının ruhunu incitmək istəmir. Gözəl şair, məhəbbət şairi Nüsrət Kəsəmənli ayrı-ayrı illərdə bir-birindən maraqlı, nəfis kitabları ilə oxucularını mükafatlandırmışdır. Gəncliyimizin təmiz məhəbbətindən, sədaqət və etibar kimi yüksək keyfiyyətlərindən yazan şair belə düşünür ki, məhəbbət insanın ən ali hissidir və bu mövzuda

yazmaq həmişə gərəklidir. Şair şeirlərə, misralara tökülən qəlbinin hislərini oxucularla daim bölüşmüşdür.

Onun saf hislərlə dolu kitablarından biri də 1991-ci ildə işıq üzü görmüş “Hamısı sevgidəndir” kitabıdır. Bu kitab qəlbi Vətən eşqi ilə döyünənlər, sevib-sevilənlər, vüsalın sevincini, hicranın ağrısını duyanlar, könül pıçıltılarını özlərindən başqa bir kimsəyə söyləməyənlər, məhəbbətin sehri dünyasında çaşıb qalanlar üçündür.

N. Kəsəmənlinin 1995-ci ildə nəşr olunmuş “Kimə inasan” kitabı da oxucular tərəfindən sevilən əsərlər toplusudur. Bu kitabda yer alan şeirlər şairin avtoqrafı ilə nəşr edilmişdir. Bu kitab, şairin vurğularını sanki onun saf, ətirli poeziya bulağının başına çəkib aparır. Ürəyi vətən, ana, yurd sevgisindən yananlar üçün, insana sevgi, məhəbbət bəsləyənlər üçün, ümumiyyətlə hər kəs üçün çağlayır bu bulaq...

2004-cü ildə Nüsrət Kəsəmənli “Seçilmiş əsərləri” ilə oxucuları tərəfindən bir daha sevildi. Poeziyamızın ənənəvi və yeni şeir formalarına istinad edərək, həmişə maraqlı və orijinal lövhələr yaratmış şairin bu kitabında onun həyat, insan və cəmiyyət haqqında oxucu ilə səmimi, poetik söhbətləri toplanmışdır. Bu əsərlərdə gənclik səmimiyyətini yaradıcılığı boyu qorumuş şairin mənəvi dünyası bütün zənginliyi ilə görünür.

Sevgi şairi Nüsrət Kəsəmənlinin 2006-cı ildə oxucularla görüşə gələn “Qapamayın gözlərimi” kitabı hər kəsin sevə-sevə oxuyacağı bir kitabdır. Kitabda şeirlərlə yanaşı, bir neçə poema da yer almışdır. Bu poemalarda Təbriz həsrəti, Qarabağ ağrısı, şəhidlərimizin uca xatirəsi də vurğulanıb...

Elə həmin il şairin çox sevilən “Heyif o sevgiyə” adlı kitabı işıq üzü görüb. Nüsrət Kəsəmənlinin şeirləri oxunan kimi sanki

yaddaşa hopur. Gənclərin sevgi macəraları, tərəddüd və etirafları N. Kəsəmənlinin lirik şeirlərinin əsas mövzudur. Bu kitabda olan şeirlərə yazılmış mahnılar bu gün də sevə-sevə dinlənilir, qəblərə sevinc və nisgilə bələnmiş duyğular axır. Bu, şairin qələminin qüdrəti, gücüdür. Təsadüfə deyil ki, onun sözlərinə indiyədək 500-dən çox mahnı bəstələnib. Nüsrət Kəsəmənlinin bu kitabında lirik şeirlərdən başqa son illərin içtimai-siyasi hadisələrinə həsr olunmuş “Xocalı”, “20 yanvar”, “Cıdır düzü”, “İsa bulağı” kimi əsərləri də yer alıb. “Heyif o sevgiyə” kitabı sizin çoxdan intizarla gözlədiyiniz əsərlər toplusudur.

Nüsrət Kəsəmənlinin 70 illik yubileyi ilə bağlı kitabxanada “*Rəngləri sevgiyə boyayan şair*” adlı sual-cavab gecəsi də keçirilə bilər. Gecəyə yuxarı sinif şagirdləri, ədəbiyyat müəllimləri və başqaları qatıla bilər. Kitabxanaçı tədbirə şair və onun əsərləri haqqında oxuculara məlumat verərək başlayır.

Kitabxanaçı: - Məhəbbət şairi, sevgi şairi dedikdə XX əsr ədəbiyyatımızın nümayəndələrindən ilk ağla gələni məhz Nüsrət Kəsəmənli olur. Bu haqda nə deyə bilərsiniz?

İştirakçı: - Şair bu adı elə-belə qazanmayıb. Bu adı ona oxucular, Nüsrətsevərlər tərəfindən verilib. Ədəbiyyatda vətənpərvər şairlər, saray şairləri, mədhiyyə, nəzirə şairləri çox olub və olacaq. Yeri gələndə Nüsrət Kəsəmənlini də vətənpərvər şair, hikmət şairi adlandırmaq olar. Amma əslində şairin qismətinə Füzuli, Vaqif kimi məhəbbət şairi olmaq düşüb. Bu şeirlər şairin tərcümeyi-halına, belə deyərdim ki, pasportuna, şairin həyatının bir parçasına çevrilib.

Kitabxanaçı: - Şairin gözü ilə baxsaq, sevgini necə görürük?
I iştirakçı: - Məhəbbət fərddir. Bizə elə gəlir ki, insanı başqa canlılardan fərqləndirən onun şüuru ilə yanaşı, həm də

məhəbbətdir. Şüur, az da olsa, başqa canlılarda da var. Lakin məhəbbət birbaşa insani hisdir. Məhəbbət şüurla hissin vəhdətindən yaranır:

- Mən ki, görməmişəm sevgini susan,
Məhəbbət zirvədə bəslənən qarmış.
Kim deyir bir dəfə sevilir insan,
Sən demə, hər dəfə sevmək olarmış...

II iştirakçı: - Şairin şeirlərinin bir çoxu məhəbbətin tərənnümünə həsr olunub. Bəlkə də Nüsrət Kəsəmənli ruhunun daim gənc qalmasının sirri də budur. Onun ruhu heç zaman qocalmadı. İstərdik bu fikri Nüsrət Kəsəmənlinin öz sözləri ilə deyək: “Mən məhəbbət qurtaran gün öləcəyəm”... İnsan sevdiyi qədər insandır. Sevgi özünü dərk etmək deməkdir”.

Kitabxanaçı: - Nüsrət Kəsəmənlinin poeziyasının özünəməxsus lirik çalarları var. Gizli bir həsrət yatır onun könül pəncərəsində. Bəzən bu həsrət şairin şeirlərindən ürkək-ürkek boylanır, iliq bir ağrıya çevrilərək axır qəlbimizə. Bu nisgil, bu çoxu ən çox Təbrizlə, Qarabağ dərdi ilə bağlı şeirlərində bariz duyulur. Şairin şeirlərindən müəyyən nümunələr söyləyə bilərsinizmi?

I iştirakçı: - Ay o taydan mənə baxan sərhədəçi,
Görürsənmi sərhəd pozan o gülü?-
Gəl silahı yerə qoyaq bir anlıq
Təbiətə təslim olaq könüllü...

II iştirakçı: - Arazın suları bayatı deyir,
Cəngidir, muğamdır səsi Kürün də.
Canından keçməyə irəli yüyür,
Torpaqdan keçməyə geri sürünmə.

III İştirakçi: - İl ilə calanır, bu həsrət bitmir,
Qəmin aram olmur, kədərin itmir,
Elə hey axırsan, dərd axıb getmir,
Ağlama, ağlama, İsa bulağı.

Hanı çal-çağırılı illərin hanı?
Tac kimi taxdığıın güllərin hanı?
Şirin nəğmə deyən dillərin hanı?
Ağlama, ağlama, İsa bulağı.

Yerəmi düşübsən mərd sözü kimi ?
Adın dilimizdə dərd sözü kimi,
Anasını gəzən bir quzu kimi
Ağlama, ağlama, İsa bulağı.

Üstünü quzğunlar alır, bilirəm,
Söyüdlər saçını yolur bilirəm,
Suların od tutub yanır, bilirəm,
Ağlama, ağlama, İsa bulağı.

Gördün başımıza gələn oyunu.
Bir gün alacaqdır hər kəs payını,
Hələlik zəhərə döndər suyunu
Ağlama, ağlama, İsa bulağı.

Bu dərdi qəlbimdə mən saxlayaram,
Qara saçlarımda dən saxlayaram.
Sənin əvəzinə mən ağlayaram,
Ağlama, ağlama, İsa bulağı.

Sən könül nəğməmsən, Şuşam baş tacım,
Səndə yuyulacaq hər ağrım, acım.
Suyunu buz kimi sərin tut, bacım,
Ağlama, ağlama, İsa bulağı.

Nüsrət Kəsəmənlinin 70 illik yubileyi ilə əlaqədar keçirilə biləcək maraqlı tədbirlərdən biri də “*Yaddan çıxmaz Qarabağ*” adlı kompozisiyadır. Tədbirə tarix və ədəbiyyat müəllimləri, ədiblər, Qarabağ müharibəsinin iştirakçıları, məktəblilər və ümumilikdə oxucular cəlb olunurlar. Orada məktəblilər Nüsrət Kəsəmənlinin Qarabağa həsr etdiyi şeirlər əsasında hazırladıqları kompozisiyanı tədbir iştirakçılarına təqdim edirlər. Səhnə müharibə şəraitini təsvir edən dekorasiyalarla bəzədilir. Oxucular milli ordumuzu təmsil edən geyimlərdə səhnəyə çıxırlar.

I iştirakçı şairin “Azərbaycan torpağı” şeirini söyləyir:

-Bir muğam haraydır,
Bayatı sədasıdır.
Dağları baş qaldırır,
Buluda çatasıdır.
Özü boyda xalıdır.
Gözəllik adasıdır,
Mın nemət çələngidir
Hər tarlası, hər bağı.
Bərəkət süfrəsidir
Azərbaycan torpağı...

II iştirakçı şairin “Şuşa” şeirini söyləyir:

...Bir sükut bürüdü yenə hər yanı,
Qərib bir axşama büründü Şuşa.
Qacarın bir az da qaraldı qanı-

Bugünkü cəhdi də çıxmışdı boşa.

Əlinə düşsəydi bu el, bu oba,
Bir özü bilirdi neyləyərdi o,
Ona bəs etməzdi ölüm, xaraba...
Daşları saqqıztək çeynəyərdi o.

Aciz görünürdü əsgərlər ona,
Bir qala səddini keçə bilmirdi.
Qana susamışdı o qatil, qana,
Doldurub doyunca içə bilmirdi.

III iştirakçı şairin “Qar yağır Şəhidlər xiyabanına” şeirini söyləyir:

Qar yağır Şəhidlər xiyabanına
Qış uyuda bilmir bu oyaq qəmi,
Donub başdaşıtək bir dərqli ana,
Didilmiş gəlinlik paltarı kimi
Qar yağır Şəhidlər xiyabanına.

Yorğun əsgərlərin yuxusu dərin,
Son sözü: “Bir içim sərin su verin!”
Örtür yarasını qar şəhidlərin,
Qar yağır Şəhidlər xiyabanına.

Burda ağlayan kim, burda susan kim?
Bizlərdən məhəbbət umub, kəsən kim,
Dən düşür torpağın saçına sanki,
Qar yağır Şəhidlər xiyabanına.

Nüsrət Kəsəmənlinin 70 illik yubileyi ilə əlaqədar **“Səsim ünvan axtarır”** adlı **ədəbi-bədii gecə də** keçirilə bilər. Gecədə Azərbaycanın görkəmli ədibləri; şair və yazıçılar, sənət-söz adamları, bəstəkar və müğənnilər, oxucular, məktəblilər və ümumilikdə nüsrətsevərlər, sevgiyə, məhəbbətə dəyər verənlər toplaşsınlar. Gecənin əvvəlində tədbir iştirakçılarında Nüsrət Kəsəmənlinin həyat və yaradıcılığında bəhs edən slayd təqdim olunur. Sonra ədəbi-bədii gecəyə Namazəli Mehdiyevin şairin sözlərinə bəstələdiyi “Biri vardı, biri yox” adlı mahnısı ilə start verilir. Sonra aparıcılar səhnəyə yaxınlaşırlar.

I aparıcı: - Salam, dəyərli qonaqlar, şair Nüsrət Kəsəmənliyevlər, şeirə vurğun oxucular, bu gözəl şeirli, nəğməli tədbirə xoş gəlmisiniz. Bu gün hamımız Nüsrət Kəsəmənlinin 70 illik yubileyi münasibətilə onun keçdiyi ömür yoluna işıq salmaq üçün, şairin söz ocağına, istisinə yığışmağa, N. Kəsəmənli zirvəsindən od götürməyə yığışmışıq.

II aparıcı: - Nüsrət Kəsəmənli yaradıcılıqda heç kəsi təkrar etmir, öz ifadə tərzini, orijinal dəsti-xətti ilə fərqlənir. O, qiymətli poetik əsərlər müəllifi olmaqla yanaşı, maraqlı, cürətli məqalələrlə çıxış edən istedadlı publisist idi. Onun günümüzün vacib və aktual problemlərinə, ədəbi prosesə həsr olunmuş yazılarında da orijinal şair təxəyyülünün təsviri, şairin yaradıcılığında içtimai və şəxsi motivlər, həyat və ölüm haqqında düşüncələr önəmli yer tutur.

I aparıcı: - Nüsrət Kəsəmənlini ilk növbədə sevgi şairi, məhəbbət nəğməkarı adlandıranlar yanılırlar. O da düzdür ki, gənclərimizin bütöv bir hissəsi Nüsrət poeziyası ilə nəfəs alıb, onun şeirlərində ifadə olunmuş duyğularla yaşayıb, eşq

etiraflarını onun mısralarıyla edib, onun sözləri ilə məktublaşdır. Nüsrət Kəsəmənlinin poeziyasında eşqin, bütün dönüşləri, gedişləri, enişləri-yoxuşları, bütün çalarları, ovqatları sirayətəddici obrazlarla ifadə olunmuşdur...

II aparıcı: - Mənimlə razılaşarsınız ki, hər bir şairin adı çəkilən kimi həmin an onun ya bir məşhur mısrası, ya bir bəndi, ya da bütöv bir şeirin özü yada düşür. Nüsrət Kəsəmənlinin də adı çəkilən kimi yaddaşlarda aydınlaşan belə bir sadə, təbii, həm də məhəbbətin özü kimi ölməz mısraları xatırlanır:

- Getmək istəyirsən... bəhanəsiz get,
Oyatma mürğülü xatirələri.
Səsin həmin sədi, baxışın ögey,
Gedirsən, səsin də yad olsun barı.

I aparıcı: - İndi bu şeir təkcə oxucuların deyil, eyni zamanda məşhur bir mahnı kimi də minlərlə, mən deyərdim ki, milyonlarla həsrətlərin, ayrılıqların yollarında bələdçilik eləyir... Bunlardan “Nə olar, Allahım, ayırma bizi”, “Bağışla, ana”, “Mənim göz yaşımı görməyəcəksən” və s. misal göstərmək olar.

Bir dəfə ürəkdən gülə bilmədim,
Könlümü kimsəyə verə bilmədim,
Səndən başqasını sevə bilmədim,
Heyif o sevgiyə, o məhəbbətə...

II aparıcı: - Qəlbi nisgil və sevgi dolu çair Nüsrət Kəsəmənli günlərin bir günü (17 oktyabr 2003-cü ildə) durna kimi üzüldü qatarından....

Bir ömrün möhnətini daşımağa nə var ki,
Ürəyində ağlayıb gülməyi bacarmasan.
Hamının əvəzinə yaşamağa nə var ki,
Hamının əvəzinə ölməyi bacarmasan?!

Bu sadə, uğurlu, ürfanlı misralar onun poetik andı idi, ömür-gün məramı, həyat proqramı idi. Beləcə də yaşadı- sözüne, andına sadıq insanlar kimi.

II aparıcı: - Şairin çap olunmuş kitablarında, qəzet-jurnal səhifələrində getmiş şeirlərində, radio-televiziya dalğalarında səslənmiş fikir-düşüncə yüklü yazılarında olan yüzlərlə deyimlərdən yalnız bəzilərini sözüməzə qüvvət kimi gətirmək istərdik:

Ay o taylı,
ay bu taylı-
Götürüb bu laləni
Mən dərdimə sıxımmı?
“Sərhəddə lalə bitib”.

Sətirlər üstündə bir möhür kimi,
Körpə balaların əl şəkli gələr.
“Əsgərə məktub gəlib”.

Düşər əllərimdən məktubun yerə,
Qaldırar bənövşə ləçəklərində.
“Bahara deyərəm”.

I aparıcı: - Nüsrət Kəsəmənli uzun illər “Bakı”- “Baku” qəzetlərinin çox sevilən əməkdaşlarından biri oldu. Televiziyada verilişlər apardı. Tez-tez oxucularının görüşünə getdi və hər dəfə də dönə-dönə alqışlandı. Bir sözlə, lap gənc yaşlarından şöhrətin qanadlarında uçdu...

O, Uca Tanrının bəxş etdiyi istedadın gücü ilə tezliklə milyonların sevimli şairlərindən biri oldu. Nüsrət Kəsəmənli Vətənin, insan və təbiət gözəlliyinin, məhəbbətin şəhidi oldu. “Mən sağkən səninem, ölsəm torpağın” deyərək şəhid oldu...

Sonda II aparıcı şair Səyavuş Sərxanlının Nüsrət Kəsəmənlinin vəfatı ilə bağlı şeirini oxuyur:

- İlahi! Bu necə xəbərdi gəldi,
Gəldi, ildırımtək Qazağa düşdü?!
Elə ki bir ömür yatdı, dincəldi,
Mın ömür borana, sazağa düşdü.

Şeir yox, qəlbindən yük atdı, yazdı,
Ana torpağına kök atdı, yazdı.
Onun hər mısrası çiçəkli yazdı.
Nəğmələri dilə-dodağa düşdü.

Çağladı ilhamı döndü gur çaya,
Nuru güzgü tutdu Günəşə, Aya,
Qazaxda bir uşaq gəldi dünyaya,
Bakıda bir şair torpağa düşdü...

Nüsrət Kəsəmənli yaşasaydı yəqin ki, onun 70 illik yubileyini salon dolusu pərəstişkarları ilə qeyd edəcəkdik. O zaman onun öz dilindən eşitilən yeni şeirlərinin çoxu dillər əzbərinə çevriləcək, sevgi dolu ürəklərə yazılacaqdı...

Ədəbiyyat siyahısı F. Köçərli adına RUK- nın bibliografiya şöbəsinin müdiri Sevil Əhmədovaya aiddir.

ƏSƏRLƏRİ

Kitablar

Latın qrafikası ilə

Seçilmiş əsərləri : şeirlər. - Bakı : Şərq-Qərb, 2004 . - 256 s. - (Müasir Azərbaycan ədəbiyyatı). - Kitab Azərbaycan Respublikası Prezidenti İlham Əliyevin "Azərbaycan dilində latın qrafikası ilə kütləvi nəşrlərin həyata keçirilməsi haqqında" 12 yanvar 2004-cü il tarixli Sərəncamı ilə nəşr olunub.

Heyf o sevgiyə... : şeirlər. - Bakı : Maarif, 2006. - 194 s.

Qapamayın gözlərimi : poeziya. - Bakı : Maarif, 2006. - 287 s.

Kitablarda(əlamətdar tarixlərə və mövzulara həsr olunmuş əsərlər)

Ağlama, Təbrizim, ağlama : şeir // Qapamayın gözlərimi. - B. : Ozan, 2006. - S. 9-10.

Xocalı : şeir // Seçilmiş əsərləri. - B. : Şərq-Qərb, 2004. - S. 247-249. ; Heyf o sevgiyə. - B. : Maarif, 2006. - S. 103-105.

Xocalı ; 20 Yanvar ; Qar yağır Şəhidlər xiyabanına... ; Cıdır düzü ; İsa bulağı : şeirlər // Azərbaycan harayı. - B. : Respublika Xatirə Kitabı Redaksiyası, 2002. - S. 108-116.

Vətən : şeir // Qapamayın gözlərimi. - B. : Maarif, 2006. - S. 3-4.

Vətən ; Torpaq haqqında nəğmə : şeirlər // Vətənə nəğmə çələngi. - B. : Qoliaf, 2011. - S. 373-376.

Vətən alov odunu sənin... : şeir // Qapamayın gözlərimi. - B. : Maarif, 2006. - S. 7-8.

Yaddan çıxılmaz Qarabağ : poema // Qapamayın gözlərimi. - B. : Maarif, 2006. - S. 229-255.

Kiril qrafikası ilə

Hamısı sevgidəndir : şeirlər. - Bakı : Gənclik, 1991. - 296 s.

Kimə inanasan? : şeirlər. - Bakı : Gənclik, 1995. - 158 s.

Təklidə danışmaq : şeirlər və poemalar . - Bakı : Gənclik, 1983. - 192, [1] s.

Ürəyimə açılan qapılar : şeirlər və poemalar. - Bakı : Yazıçı, 1987. - 210, [6] s.

Dövri mətbuatda

Avtoportret ; Yumul, bənövşəm, yumul ; Etiraf və b. şeirlər // Ulduz. - 2010. - N 3. - S. 60-62.

Etiraf : şeir // Mədəni Həyat . - 2014. - № 6. - S. 95.

Xocalı // Azərbaycan. - 2012. - 26 fevral. - № 46. - S. 10.

Neyləyim?. : şeir // Mədəni həyat. - 2012. - № 10. - S. 91.

Qar yağır şəhidlər xiyabanına : şeir // Yeni Azərbaycan. - 2012. - 29 dekabr. - № 241. - S. 8.

Vətən // Göy qurşağı. - 2013. - № 5. - S. 3.

HAQQINDA

Dövri mətbuatda

Anar. Sevgisiz zamanın sevgi Şairi : Nüsrət Kəsəmənli - 60 // Ədəbiyyat qəzeti. - 2006. - 29 dekabr. - S.4.

Gülayə. Hələ də isti yağışlar yağır... : şair Nüsrət Kəsəmənlinin yaradıcılığı haqqında // Kaspi. - 2013. - 14 dekabr. - № 239. - S. 24.

Həmidova Z. Biri vardı, biri yox... : şair Nüsrət Kəsəmənli haqqında // Mədəniyyət. - 2014. - 28 fevral. - № 16. - S. 12.

Xəlilzadə F. "Hara gedirsən, qaranquşum?" : Esse // Azərbaycan. - 2007. - 11 yanvar. - S.5.

Kamal R. Nüsrət Kəsəmənlinin nağılları // Ədəbiyyat qəzeti. - 2015. - 19 sentyabr. - № 51. - S. 24.

Kəsəmənli R. "Bir sevdə ağlayır içimdə mənim" // Yeni Mədəni-maarif jurnalı. - 2008. - № 10. - S. 57-64.

Mehdiyeva F. Nüsrət Kəsəmənli : Məhəbbət şairi, tale yolçusu // Ulduz. - 2010. - N 3. - S. 57-59.

Mehraliyev S. Yaşayırəm ikimizin yerinə... // El. - 2012. - № 11. - S. 4-15.

Rüstəmханlı S. Yığıblar üzümüzü : Çingiz Əlioğlu və Nüsrət Kəsəmənliyə // Seçilmiş əsərləri. - B. : Şərq-Qərb, 2004. - S. 102-103.

Səməd M. Nüsrət Kəsəmənli olduğu kimi // Ədəbiyyat qəzeti. -

2007. - 31 avqust. - S.5.

NÜSRƏT KƏSƏMƏNLİNİN SÖZLƏRİNƏ BƏSTƏLƏNMİŞ MAHNILAR

Barışmadıq nədən oldu / bəst. Z.Xanlarova // Babayev R. Min bir mahnı. – B.: Min bir mahnı, 2007. – S. 74.

Belə ayrılmayıdım / bəst. Ə. Ələkbərova // Babayev R. Min bir mahnı. – B.: Min bir mahnı, 2007. – S.79.

Çiçəklər sevincin / bəst. T.Əhmədov // Babayev R. Min bir mahnı. – B.: Min bir mahnı, 2007. – S.124.

Haradan biləsən / bəst. İ.Kərimov // Babayev R. Min bir mahnı. – B.: Min bir mahnı, 2007. – S.235.

Hələ bu harasıdır / bəst. D. Həkimova // Babayev R. Min bir mahnı. – B.: Min bir mahnı, 2007. – S.241-242.

İkimizin yerinə / bəst. Ə.Ələkbərova // Babayev R. Min bir mahnı. – B.: Min bir mahnı, 2007. – S. 260.

Küsdürsün məni / bəst. Ş.Əliyeva // Babayev R. Min bir mahnı. – B.: Min bir mahnı, 2007. – S.287-288.

Qərib-qərib axşamlar / bəst. Ə.Ələkbərova // Babayev R. Min bir mahnı. – B.: Min bir mahnı, 2007. – S.306.

Mənim tək sevənin / bəst. C. Musayev // Babayev R. Min bir mahnı. – B.: Min bir mahnı, 2007. – S. 355-356.

Onu bilmirəm / bəst. İ.Kərimov // Babayev R. Min bir mahnı. – B.: Min bir mahnı, 2007. – S.402.

Sənsiz / bəst. Ə.Ələkbərova // Babayev R. Min bir mahnı. – B.:
Min bir mahnı, 2007. – S.471-472.

Ümid günəşi / bəst. T.Əhmədov // Babayev R. Min bir mahnı.
– B.: Min bir mahnı, 2007. – S.523.

Ürəyimlə bacarmıram / bəst. V.Qurbanov // Babayev R. Min
bir mahnı. – B.: Min bir mahnı, 2007. – S.526.

Vətən bayatıları / bəst. T.Əkbər // Babayev R. Min bir mahnı. –
B.: Min bir mahnı, 2007. – S.532.

Yumul bənövşəm // bəst. Babayev R. Min bir mahnı. – B.: Min
bir mahnı, 2007. – S.566.

Zəfəran / bəst. O.Rəcəbov // Babayev R. Min bir mahnı. – B.:
Min bir mahnı, 2007. – S.568.

Sözləri nəğməyə çevrilən şair

(metodik vəsait)

**Kompyuter yığımı və
dizayn:**

Aynurə Əliyeva

Ünvan: AZ-1022 Bakı şəh., S. Vurğun küç. 88;

E-mail: childlibbaku@yahoo.com

URL: www.clb.az

F.Köçərli adına Respublika

Uşaq Kitabxanasında

çap olunmuşdur.

Sifariş: 10

Çapa imzalanmışdır: 01.10.2016

Tirajı: 100

Pulsuz